SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

4 ta' Ottubru 2024*

"Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Regolament (UE) Nru 1169/2011 – Informazzjoni lill-konsumaturi dwar il-prodotti tal-ikel – L-Artikolu 2(2)(n) sa (p) u l-Artikoli 7, 9 u 17 – Prattiki ġusti dwar l-denominazzjonijiet tal-prodotti tal-ikel – Denominazzjonijiet legali, ismijiet tradizzjonali u ismijiet deskrittivi – Sostituzzjoni ta' komponenti jew ingredjenti ta' prodott tal-ikel – Artikolu 38(1) – Kwistjonijiet speċifikament armonizzati – Miżuri nazzjonali li jipprojbixxu l-użu ta' denominazzjonijiet tal-laħam sabiex jiġi deskritt prodott li fih proteini veġetali"

Fil-Kawża C-438/23,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, Franza), permezz ta' deċiżjoni tat-12 ta' Lulju 2023, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-13 ta' Lulju 2023, fil-proċedura

Protéines France,

Union végétarienne européenne (EVU),

Association végétarienne de France (AVF),

Beyond Meat Inc.

vs

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique,

fil-preżenza ta':

77 Foods SAS,

Les Nouveaux Fermiers SAS,

Umiami SAS,

NxtFood SAS,

Nutrition et santé SAS,

* Lingwa tal-kawża: il-Franċiż.

Olga SAS

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn A. Prechal, Presidenta tal-Awla, F. Biltgen, N. Wahl (Relatur), J. Passer u M. L. Arastey Sahún, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: T. Ćapeta,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

– għal Protéines France, 77 Foods SAS, Les Nouveaux Fermiers SAS, Umiami SAS, NxtFood SAS, Nutrition u santé SAS kif ukoll Olga SAS, minn G. Hannotin, avukat,

– għal Union végétarienne européenne (EVU), minn A. Aubert, avukat,

– għal Beyond Meat Inc., minn C. Dupeyron, avocate, Me R. Oyarzabal Arigita, abogada, u B. Van Vooren, advocaat,

– għall-Gvern Elleniku, minn V. Karra, E. Leftheriotou u A. Vasilopoulou, bħala aġenti,

– għall-Gvern Franċiż, minn G. Bain u B. Fodda, bħala aġenti,

– għall-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, bħala aġent, assistita minn M. Cherubini u P. Gentili, avvocati dello Stato,

– għall-Kummissjoni Ewropea, minn F. Clotuche-Duvieusart u B. Rous Demiri, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukata Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tal-5 ta' Settembru 2024,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-għoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 1924/2006 u (KE) Nru 1925/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jħassar id-Direttiva tal-Kummissjoni 87/250/KEE, id-Direttiva tal-Kunsill 90/496/KEE, id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/10/KE, id-Direttiva 2000/13/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kummissjoni 2002/67/KE u 2008/5/KE u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 608/2004 (ĠU 2011, L 304, p. 18, rettifiki fil-ĠU 2014, L 331, p. 40, ĠU 2016, L 266, p. 7, u ĠU 2022, L 35, p. 26) b'mod partikolari tal-Artikoli 7, 17 u 38, kif ukoll tal-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tiegħu.

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ tilwima bejn Protéines France, l-Union planrienne européenne (EVU), l-Association planrienne de France (AVF) kif ukoll Beyond Meat Inc. u l-ministre de l’Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et Diġitali (il-Ministru għall-Ekonomija, għall-Finanzi u għas-Soveranità Industrijali u Diġitali, Franza), dwar il-legalità tad-Digriet Nru 2022–947, tad-29 ta’ Ġunju 2022, dwar l-użu ta’ ċerti denominazzjonijiet użati sabiex jindikaw prodotti li jinkludu proteini veġetali (JORF tat-30 ta’ Ġunju 2022, test Nru 3).

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Regolament (KE) Nru 178/2002

3 L-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 178/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-28 ta’ Jannar 2002, li jistabbilixxi l-prinċipji ġenerali u l-ħtiġijiet tal-liġi dwar l-ikel, li jistabbilixxi l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel u jistabbilixxi l-proċeduri fi kwistjonijiet ta’ sigurtà tal-ikel (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 15, Vol. 6, p. 463), intitolat “Definizzjoni ta’ “ikel”, jipprovdi:

“Għall-għanijiet ta' dan ir-Regolament, "ikel" (jew "oġġetti ta' l-ikel") tfisser kull sustanza jew prodott, sew jekk ipproċessat, parzjalment ipproċessat jew mhux ipproċessat, maħsub li jkun, jew raġonevolment mistenni li jittiekel mill-bniedem.

[...]”

4 L-ewwel punt tal-Artikolu 3 ta’ dan ir-regolament jiddefinixxi “liġi dwar l-ikel” kif ġej:

“Għall-għanijiet ta' dan ir-Regolament:

1. ‘liġi dwar l-ikel’ tfisser il-liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi li jirregolaw l-ikel b'mod ġenerali, u s-sigurtà ta'l-ikel b'mod partikolari, sew f'livell tal-Komunità kemm f'dak nazzjonali; [...]”

5 Skont l-Artikolu 8 tal-imsemmi regolament:

“[...] Il-liġi dwar l-ikel għandha timmira lejn l-interesi tal-konsumatur u għandha tipprovdi bażi għall-konsumaturi li jagħmlu għażla informata dwar l-ikel li jikkonsmaw. Għandha timmira lejn il-prevenzjoni ta’.

(a) prattiki frawdolenti jew li jqarrqu;

(b) l-adulterazzjoni ta' ikel; u

(ċ) kull prattika oħra li tista’ tqarraq bil-konsumatur.”

6 L-Artikolu 17(2) tal-istess regolament jipprovdi:

"L-Istati Membri għandhom jinfurzaw il-liġi dwar l-ikel, u jimmonitorjaw u jivverifikaw li l-ħtiġijiet relevanti tal-liġi dwar l-ikel jiġu mħarsa mill-operaturi tan-negozju ta' l-ikel u l-għalf fl-istadji kollha tal-produzzjoni, ipproċessar u tqassim.

[...]

L-Istati Membri għandhom ukoll iniżżlu r-regoli dwar il-miżuri u penalitajiet applikabbli għall-ksur tal-liġi dwar l-ikel u l-għalf. Il-miżuri u l-penalitajiet ipprovduti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi."

Regolament (KE) Nru 853/2004;

7 L-Anness I tar-Regolament (KE) Nru 853/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 li jistabbilixxi ċerti regoli speċifiċi ta' iġjene għall-ikel li joriġina mill-annimali (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 3, Vol. 45, p. 14, u rettifika fil-ĠU 2019, L 282, p. 35).

"Għall-iskopijiet ta' dan ir-Reolament:

1. Laħam:

1.1. 'Laħam' : partijiet li jittieklu tal-annimali [...]

[...]

1.14. 'Laħam separat mekkanikament jew LĦM': tfisser il-prodott li jirriżulta wara li tneħħi il-laħam minn ma għadam li jerfa' il-laħam wara l-iddussissar jew minn karkassi tal-pollam, mezzi mekkaniċi b'riżultat ta' telf jew modifika ta' l-istruttura tal-fibri tal-muskoli.

1.15. 'Preparati tal-laħam' tfisser laħam frisk, inkluż laħam mqatta' biċċiet żgħar, li miegħu żdied ikel ieħor, ħwawar, jew addittivi jew li għadda minn proċessi li ma kienux biżżejjed biex jimmodifikaw l-istruttura interna tal-fibri tal-muskoli tal-laħam li b'hekk jintilfu l-karatteristiċi ta' laħam frisk.

[...]

3. Prodotti tas-Sajd

3.1. 'Prodotti tas-sajd' tfisser kull annimal ta' l-ilma baħar jew ta' l-ilma ħelu (ħlief għall-molluski bivalvi ħajjin, ekinodermi ħajjin, tunikati ħajjin u gastropodi marini ħajjin, u l-mammali, ir-rettili u ż-żrinġijiet kollha) kemm slavaġ kif ukoll imrobbija u inklużi kull forom, partijiet u prodotti ta' dawn l-annimali li jittieklu.

[...]

7. Prodotti pproċessati

7.1. ‘Prodotti tal-laħam’ tfisser prodotti pproċessati li jirriżultaw mill-ipproċessar ta' laħam jew mill-ipproċessar ulterjuri ta' prodotti pproċessati bħal-dawn, ħalli l-wiċċ maqtugħ ma jkunx juri iktar il-karatteristiċi ta' laħam frisk.

[...]”

Regolament Nru 1169/2011.

8 Il-premessi 1 u 3 tar-Regolament Nru 1169/2011 jipprovdu:

“(1) L-Artikolu 169 tat-[TFUE] jipprevedi li l-Unjoni [Ewropea] għandha tikkontribwixxi għall-ksib ta’ livell għoli ta’ protezzjoni għall-konsumatur permezz tal-miżuri li hi tadotta taħt l-Artikolu 114 [TFUE].

[...]

(3) Sabiex jintlaħaq livell għoli ta’ protezzjoni tas-saħħa għall-konsumaturi u sabiex ikun garantit id-dritt tagħhom għall-informazzjoni, għandu jiġi żgurat li l-konsumaturi jkunu infurmati b'mod adegwat dwar l-ikel li jieklu. [...]”

9 Skont l-Artikolu 1(1) ta’ dan ir-regolament:

“Dan ir-Regolament jipprovdi l-bażi biex jiġi assigurat livell għoli ta’ protezzjoni għall-konsumatur b'rabta mal-informazzjoni dwar l-ikel, billi jqis id-differenzi fil-perċezzjoni tal-konsumaturi u l-bżonnijiet tagħhom għal informazzjoni filwaqt li jassigura li s-suq intern jiffunzjona mingħajr xkiel.”

10 L-Artikolu 2 tal-imsemmi regolament jipprevedi:

“1. Għall-finijiet ta’ dan ir-Regolament għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(a) id-definizzjonijiet ta’ “ikel”, “[...] jinsabu fl-Artikolu 2 [...] tar-[Regolament Nru 178/2002];

[...]

(f) id-definizzjonijiet ta’ “laħam” “laħam separat mekkanikament”, “preparati tal-laħam”, “prodotti tal-ħut” u “prodotti tal-laħam” fil-punti 1.1, 1.14, 1.15, 3.1 u 7.1 tal-Anness I tar-Regolament [Nru 853/2004];

[...]

2. Għandhom japplikaw ukoll id-definizzjonijiet li ġejjin:

[...]

(f) ‘ingredjent’ tfisser kull sustanza jew prodott, inklużi l-aromatizzanti, l-addittivi tal-ikel u l-enżimi tal-ikel, u kull kostitwent ta’ xi ingredjent kompost, użat fil-manifattura jew fit-tħejjija ta’ xi ikel u li jkun għadu hemm fil-prodott lest, anki jekk f’forma mibdula; […]

[...]

(n) ‘isem ġuridiku’ tfisser l-isem ta’ xi ikel preskritt fid-dispożizzjonijiet tal-Unjoni applikabbli għalih jew, fin-nuqqas ta’ dispożizzjonijiet tal-Unjoni bħal dawn, l-isem prevista fil-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi applikabbli fl-Istat Membru li fih jinbiegħ l-ikel lill-konsumatur finali jew lill-fornituri tal-massa;

(o) ‘isem tradizzjonali’ tfisser xi isem li hu aċċettat bħala l-isem tal-ikel mill-konsumaturi fl-Istat Membru li fih jinbiegħ, mingħajr il-ħtieġa ta’ aktar spjegazzjoni dwaru;

(p) ‘isem deskrittiv’ tfisser xi isem li jipprovdi deskrizzjoni tal-ikel, u jekk hemm bżonn tal-użu tiegħu, li hu ċar biżżejjed biex jgħin lill-konsumaturi jsiru jafu n-natura vera tiegħu u jiddistingwuh minn prodotti oħra li magħhom jista' jiġi mħawwad;

(q) ‘ingredjent(i) primarju/i’ tfisser l-ingredjent jew ingredjenti tal-ikel li jirrappreżentaw aktar minn 50 % ta’ dak l-ikel jew li normalment ikunu assoċjati mal-isem tal-ikel mill-konsumatur u li fir-rigward tagħhom fil-biċċa l-kbira tal-każijiet tkun rekwiżita indikazzjoni kwantitattiva;

[...]”

11 L-Artikolu 7 tal-istess regolament jipprovdi:

“1. L-informazzjoni dwar l-ikel m’għandhiex tiżgwida, b’mod partikolari:

(a) fir-rigward tal-karatteristiċi tal-ikel u, b'mod partikolari, fir-rigward tan-natura tiegħu, l-identità, il-proprjetajiet, il-kompożizzjoni, il-kwantità, id-durabbiltà, il-pajjiż ta’ oriġini jew il-post ta’ provenjenza, il-metodu ta’ fabbrikazzjoni jew produzzjoni;

(d) billi permezz tal-apparenza, id-deskrizzjoni jew ir-rappreżentazzjonijiet bl-istampi, tiġi ssuġġerita l-preżenza ta’ ikel jew ta’ ingredjent partikolari, filwaqt li fir-realtà xi komponent preżenti b'mod naturali jew ingredjent normalment użat f'dak l-ikel ikun ġie sostitwit b'komponent differenti jew ingredjent differenti.

2. L-informazzjoni dwar l-ikel għandha tkun preċiża, ċara u faċilment komprensibbli għall-konsumatur.

[...]

4. Il-paragrafi 1, 2 u 3 għandhom japplikaw ukoll għal:

(a) reklamar;

(b) il-preżentazzjoni ta’ ikel b'mod partikolari l-forma tiegħu, l-apparenza jew l-ippakkjar, il-materjal tal-ippakkjar użat, il-mod li bih hu rranġat u l-ambjent li fih jiġi esebit”.

12 Skont l-Artikolu 8 tar-Regolament Nru 1169/2011:

“1. L-operatur fin-negozju tal-ikel responsabbli għall-informazzjoni dwar l-ikel għandu jkun l-operatur li taħt ismu jew taħt isem in-negozju tiegħu l-ikel jiġi kkummerċjalizzat [...]

2. L-operatur fin-negozju tal-ikel responsabbli għall-informazzjoni tal-ikel għandu jiżgura l-preżenza tal-informazzjoni dwar l-ikel u li din tkun preċiża skont il-liġi tal-informazzjoni applikabbli dwar l-ikel u r-rekwiżiti tad-dispożizzjonijiet nazzjonali rilevanti.

[...]"

13 L-Artikolu 9 tar-Regolament Nru 1169/2011 jistabbilixxi, konformement mat-titolu tiegħu, il-"Lista ta' dettalji obbligatorji", li fosthom hemm, fil-paragrafu 1 (a) tiegħu, "l-isem tal-ikel" u, fil-paragrafu (b) tiegħu, "il-lista tal-ingredjenti".

14 Skont l-Artikolu 17 tal-imsemmi regolament:

"1. L-isem tal-ikel għandu jkun l-isem ġuridiku tiegħu. Jekk ma jkunx hemm dak l-isem, l-isem tal-ikel għandu jkun l-isem tradizzjonali tiegħu, jekk [...] l-isem tradizzjonali ma jintużax, għandu jingħata l-isem deskrittiv tal-ikel.

2. Għandu jitħalla jintuża fl-Istat Membru fejn isir ir-reklamar l-isem tal-ikel li bih il-prodott jiġi fabbrikat u kummerċjalizzat legalment fl-Istat Membru tal-produzzjoni. Minkejja dan, fejn l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet l-oħra ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari dawk stabbiliti fl-Artikolu 9, ma jippermettux lill-konsumaturi fl-Istat Membru fejn isir ir-reklamar biex isiru jafu n-natura vera tal-ikel u biex jiddistingwuh mill-ikel li miegħu jista' jiġi mfixkel, l-isem tal-ikel għandu jkollu miegħu informazzjoni oħra deskrittiva li għandha tidher ħdejn l-isem tal-ikel.

[...]

5. Id-dispożizzjonijiet speċifiċi dwar l-isem tal-ikel u d-dettalji li għandhom jakkumpanjawh huma stabbiliti fl-Anness VI."

15 L-Artikolu 38 tal-istess regolament jipprovdi:

"1. Fir-rigward tal-kwistjonijiet speċifikament armonizzati minn dan ir-Regolament, l-Istati Membri m'għandhomx ikunu jistgħu jadottaw lanqas iżommu miżuri nazzjonali sakemm ma jkunux awtorizzati mil-liġi tal-Unjoni. Dawk il-miżuri nazzjonali m'għandhomx jikkawżaw ostakoli għall-moviment liberu tal-prodotti, inkluża d-diskriminazzjoni fil-konfront ta' ikel minn Stati Membri oħra.

2. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 39, l-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri nazzjonali dwar kwistjonijiet li mhumiex speċifikament armonizzati minn dan ir-Regolament dment li huma ma jipprojbixxux, ma jimpedixxux jew ma jirristrenġux il-moviment liberu tal-prodotti li huma f'konformità ma' dan ir-Regolament."

16 L-Anness VI tar-Regolament Nru 1169/2011, intitolat "L-Isem tal-Ikel u d-Dettalji Speċifiċi Akkumpanjanti", jipprevedi, fil-punt 4 tal-Parti A tiegħu, li huwa stess huwa intitolat "Dettalji Obbligatorji li Jakkumpanjaw l-Isem tal-Ikel":

"Fil-każ ta' ikel li fih komponent jew ingredjent li l-konsumaturi jistennew li jkun użat b'mod normali jew preżenti b'mod naturali ġie sostitwit b'komponent jew ingredjent differenti, l-ittikkettjar għandu jkollu – minbarra l-lista tal-ingredjenti – indikazzjoni ċara tal-komponent jew tal-ingredjent li intuża għas-sostituzzjoni parzjali jew sħiħa:

(a) qrib sew l-isem tal-prodott u

(b) b'daqs ta' font li għandu għoli-x ta' tal-anqas 75 % tal-għoli-x tal-isem tal-prodott u li mhuwiex iżgħar mid-daqs tal-font minimu meħtieġ fl-Artikolu 13(2) ta' dan ir-Regolament."

Id-dritt Franċiż

Il-Kodiċi tal-Konsum

17 L-Artikolu L. 412-10 tal-Kodiċi tal-Konsumatur jirriżulta mill-Artikolu 5 tal- the Loi du 10 juin 2020 relative à la transparence de l'information sur les produits agricoles et alimentaires (il-Liġi tal-10 ta' Ġunju 2020 dwar it-Trasparenza tal-Informazzjoni fuq il-Prodotti Agrikoli u tal-Ikel) (JORF Nru 142 tal-11 ta' Ġunju 2020, test Nru 1) jipprevedi:

"[...] Id-denominazzjonijiet użati biex jindikaw prodotti tal-ikel li joriġinaw mill-annimali ma jistgħux jintużaw biex jiddeskrivu, jikkumerċjalizzaw jew jirreklamaw prodotti tal-ikel bi proteini veġetali. Digriet li jistabbilixxi l-parti ta' proteini veġetali, li lil hinn minnha, din id-denominazzjoni ma tkunx iktar possibbli. Dan id-digriet jiddefinixxi wkoll il-modalitajiet ta' applikazzjoni ta' dan l-artikolu u s-sanzjonijiet imposti fil-każ ta' nuqqas ta' twettiq ta' obbligu."

Id-Digriet Nru 2022-947

18 Abbażi tad-dispożizzjoni msemmija fil-punt preċedenti, l-awtoritajiet Franċiżi adottaw id-Digriet Nru 2022–947.

19 Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 1 ta' dan id-digriet, dan tal-aħħar japplika "għal prodotti tal-ikel li fih proteini veġetali mmanifatturati fit-territorju nazzjonali".

20 Skont l-Artikolu 2 tal-imsemmi digriet:

"Huwa pprojbit li jintuża, sabiex jiġi deskritt prodott ipproċessat li fih proteini veġetali:

1° Denominazzjoni legali li għaliha ma tkun prevista l-ebda żieda ta' proteini tal-pjanti mir-regoli li jiddefinixxu l-kompożizzjoni tal-prodott tal-ikel ikkonċernat;

2° Denominazzjoni li tirreferi għad-denominazzjonijiet ta' speċijiet u gruppi ta' speċijiet ta' annimali, morfoloġija jew anatomija tal-annimali;

3° Denominazzjoni li tuża t-terminoloġija speċifika għas-setturi tal-prodotti tal-laħam, tal-prodotti tal-majjal jew tal-ħut;

4° Denominazzjoni ta' prodott tal-ikel li toriġina mill-annimali li tirrappreżenta użi kummerċjali."

21 L-Artikolu 3 ta' dan id-digriet jipprovdi:

"B'deroga mid-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 2, d-denominazzjoni ta' prodott tal-ikel li joriġina mill-annimali jista' jintuża:

1° Għall-prodotti tal-ikel li joriġinaw mill-annimali li fihom proteini veġetali fi proporzjon determinat meta tali preżenza hija prevista mil-leġiżlazzjoni jew imsemmija fil-lista annessa ma' dan id-digriet;

[...]"

22 Skont l-Artikolu 5 tad-Digriet Nru 2022-947:

"Il-prodotti manifatturati jew kummerċjalizzati legalment fi Stat Membru ieħor, Stat tal-Unjoni Ewropea jew fit-Turkija jew legalment immanifatturat fi Stat ieħor li huwa parti mill-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea [tat-2 ta' Mejju 1992 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 1994, Vol. 1, p. 3)], ma humiex suġġetti għar-rekwiżiti ta' dan id-digriet. "

23 L-Artikolu 6 ta' dan id-digriet jipprevedi:

"Huwa pprojbit li jinżammu bl-għan tal-bejgħ jew tad-distribuzzjoni mingħajr ħlas, li jiġu offruti għall-bejgħ, li jinbiegħu jew li jiġu ddistribwiti mingħajr ħlas prodotti li ma jissodisfawx ir-regoli stabbiliti f'dan id-digriet. "

24 L-Artikolu 7 ta' dan id-digriet jipprovdi li:

"Kull nuqqas ta' osservanza tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 6 ta' dan id-digriet huwa suġġett għal multa amministrattiva li l-ammont tagħha ma jistax jaqbeż EUR 1 500 għal persuna fiżika u EUR 7 500 għal persuna ġuridika. [...] "

25 Skont l-Artikolu 8 tal-istess ftehim, dan tal-aħħar daħal fis-seħħ fl-1 ta'Ottubru 2022.

26 L-Anness tad-Digriet Nru 2022–947 jinkludi lista tal-denominazzjonijiet tal-prodotti tal-ikel li joriġinaw mill-annimali li jista' jkun fihom proteini veġetali u l-massimu ta' proteini veġetali li jista' jkun fihom il-prodotti li għalihom jintużaw dawn d-denominazzjonijiet.

Id-Digriet Nru 2024-144

27 L-Artikolu 2 tad-Digriet Nru 2024-144 tas-26 ta' Frar 2024 dwar l-użu ta' ċerti denominazzjonijiet biex jindikaw ikel li fih proteini veġetali (JORF tas-27 ta' Frar 2024, test Nru 15) jipprevedi:

"[...] huwa pprojbit li jintuża, sabiex jiġi deskritt, ikkummerċjalizzat jew irekklamat prodott ipproċessat li fih proteini veġetali:

1° Isem ġuridiku li għalih ma tkun prevista l-ebda żieda ta' proteini tal-pjanti mir-regoli li jiddefinixxu l-kompożizzjoni tal-prodott tal-ikel ikkonċernat;

2° Denominazzjoni li tirreferi għad-denominazzjonijiet ta' speċijiet u gruppi ta' speċijiet ta' annimali, morfoloġija jew anatomija tal-annimali;

3° Isem li jinkludi t-termini msemmija fil-lista fl-Anness I".

28 Skont l-Artikolu 8 tad-Digriet Nru 2024-144, dan daħal fis-seħħ fl-1 ta' Mejju 2004.

29 Skont l-Artikolu 9 ta' dan id-digriet:

"Id-Digriet Nru 2022–947 [...] huwa mħassar."

30 Il-lista li tinsab fl-Anness I tad-Digriet Nru 2024–144 tinkludi d-denominazzjonijiet li ġejjin:

" – Filet ;

– Faux filet ;

– Rumsteck ;

– Entrecôte ;

– Aiguillette baronne ;

– Bavette d'Aloyau ;

– Onglet ;

– Hampe ;

– Bifteck ;

– Basse côte ;

– Paleron;

– Flanchet ;

– Steak;

– Escalope ;

– Tendron;

– Grillade ;

– Longe ;

– Travers ;

– Jambon ;

– Boucher/Bouchère ;

– Charcutier/Charcutière.”

31 L-Anness II ta’ dan id-digriet jinkludi lista ta’ termini awtorizzati għall-indikazzjoni tal-ikel li joriġina mill-annimali li jista’ jkun fih proteini veġetali u l-parti massima ta’ proteini veġetali li jista’ jkun fihom il-prodotti li għalihom jintużaw dawn it-termini.

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

32 Fit-18 ta’ Lulju 2022, Protéines France, li tirrappreżenta l-interessi tal-impriżi attivi fis-suq Franċiż tal-proteini veġetali, ippreżentat rikors quddiem il-Conseil d’État (il-Kunsill tal-Istat, Franza), li hija l-qorti tar-rinviju, intiż għall-annullament tad-Digriet Nru 2022–947.

33 Permezz ta’ digriet tas-27 ta’ Lulju 2022, din il-qorti, li kienet qed tiddeċiedi bħala qorti għal miżuri provviżorji, issospendiet l-eżekuzzjoni ta’ dan id-digriet f’dak li jikkonċerna l-miżuri previsti fl-Artikolu 2 (3) u (4) tiegħu.

34 L-imsemmija qorti laqgħet diversi talbiet għal intervent insostenn tat-talbiet ta’ Protéines France.

35 Fit-30 ta’ Awwissu u fil-21 ta’ Ottubru 2022, rispettivament, l-EVU u l-AVF, li jirreklamaw l-veġetarjaniżmu, l-ewwel waħda, fl-Unjoni u, it-tieni, fi Franza, kif ukoll Beyond Meat, li timmanifattura u tikkummerċjalizza prodotti abbażi ta’ proteini veġetali, ukoll adixxew lill-istess qorti sabiex jiksbu l-annullament tad-Digriet Nru 2022–947.

36 Il-qorti tar-rinviju għaqqdet it-tliet kawżi li għandhom bħala suġġett talba għall-annullament ta’ dan id-digriet.

37 Insostenn tar-rikors tagħhom, ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali sostnew b’mod partikolari li l-imsemmi digriet, li jipprojbixxi, li jiġi indikat f’prodotti pproċessati li fihom proteini veġetali, l-użu ta’ denominazzjonijiet bħal “steak” jew “zalzett”, mingħajr u anki biż-żieda ta’ preċiżazzjonijiet addizzjonali bħal “veġetali” jew “tas-sojja”, jikser diversi dispożizzjonijiet tar-Regolament Nru 1169/2011.

38 Il-qorti tar-rinviju hija tal-fehma li l-motivi hekk imressqa quddiemha jqajmu kwistjonijiet li huma determinanti għas-soluzzjoni tal-kawża li hija għandha tiddeċiedi u li jippreżentaw diffikultà serja.

39 F’dawn iċ-ċirkustanzi, il-Conseil d’État (il-Kunsill tal-Istat) iddeċieda li jissospendi l-proċedura quddiemu u li jagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:

“1. Id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 7 tar-Regolament [Nru 1169/2011], li jeħtieġu li l-konsumaturi jingħataw informazzjoni li ma tiżgwidahomx fir-rigward tal-identità, tan-natura u tal-kwalitajiet tal-prodotti tal-ikel, għandhom jiġu interpretati fis-sens li dawn id-dispożizzjonijiet jarmonizzaw b’mod speċifiku, fis-sens u għall-applikazzjoni tal-Artikolu 38(1) ta’ dan l-istess regolament, il-kwistjoni tal-użu ta’ denominazzjonijiet ta’ prodotti li joriġinaw mill-annimali fis-setturi tal-laħam, tal-prodotti tal-majjal u tal-ħut sabiex jiġu deskritti, ikkummerċjalizzati jew irreklamati prodotti tal-ikel li fihom proteini

veġetali li jistgħu jiżgwidaw lill-konsumatur u li, b'hekk, iżommu lil Stat Membru milli jintervjeni f'din il-kwistjoni billi jadotta miżuri nazzjonali li jirregolaw jew jipprojbixxu l-użu ta' tali denominazzjonijiet?

2. Id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011, li jipprevedu li d-denominazzjoni li biha prodott tal-ikel għandu jiġi identifikat hija, fl-assenza ta' denominazzjoni legali, l-isem tradizzjonali tagħha jew isem deskrittiv, moqrija flimkien mad-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 4 tal-Parti A tal-Anness VI, għandhom jiġu interpretati fis-sens li dawn id-dispożizzjonijiet jarmonizzaw b'mod speċifiku, fis-sens u għall-applikazzjoni tal-Artikolu 38(1) ta' dan l-istess regolament, il-kwistjoni tal-kontenut u tal-użu ta' denominazzjonijiet, minbarra denominazzjonijiet legali, li jindikaw prodotti tal-ikel li joriġinaw mill-annimali sabiex jiġu deskritti, ikkummerċjalizzati jew irreklamati prodotti tal-ikel li fihom proteini veġetali, inkluż fil-każ ta' sostituzzjoni tal-ingredjenti kollha li joriġinaw mill-annimali li jikkostitwixxu prodott b'ingredjenti ta' oriġini veġetali u li, b'hekk, iżommu lil Stat Membru milli jintervjeni f'din il-kwistjoni billi jadotta miżuri nazzjonali li jirregolaw jew jipprojbixxu l-użu ta' tali denominazzjonijiet?

3. Fil-każ ta' risposta fl-affermattiv għall-ewwel u għat-tieni domanda, l-armonizzazzjoni speċifika li jwettqu, fis-sens u għall-applikazzjoni tal-Artikolu 38(1) tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011, id-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 7 u 17 ta' dan l-istess regolament, moqrija flimkien mal-paragrafu 4 tal-Parti A tal-Anness VI, iżżomm:
   (a) lil Stat Membru milli jadotta miżura nazzjonali li tipprevedi l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet amministrattivi fil-każ ta' nuqqas ta' osservanza tar-rekwiżiti u tal-projbizzjonijiet li jirriżultaw mid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-regolament?
   (b) lil Stat Membru milli jadotta miżura nazzjonali li tiddetermina l-livelli ta' proteini veġetali li taħthom l-użu ta' denominazzjonijiet, minbarra denominazzjonijiet legali, li jindikaw prodotti tal-ikel li joriġinaw mill annimali sabiex jiġu deskritti, ikkummerċjalizzati jew irreklamati prodotti tal-ikel li fihom proteini veġetali, jibqa' awtorizzat?

4. Fil-każ ta' risposta fin-negattiv għall-ewwel u għat-tieni domanda, id-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 9 u 17 tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011 jawtorizzaw Stat Membru:
   (a) jadotta miżura nazzjonali li tiddetermina l-livelli ta' proteini veġetali li taħthom l-użu ta' denominazzjonijiet, minbarra denominazzjonijiet legali, li jindikaw prodotti tal-ikel li joriġinaw mill-annimali huwa awtorizzat sabiex jiġu deskritti, ikkummerċjalizzati jew irreklamati prodotti tal-ikel li fihom proteini veġetali?
   (b) jadotta miżura nazzjonali li tipprojbixxi l-użu ta' ċerti denominazzjonijiet tradizzjonali jew deskrittivi, inkluż fejn dawn ikunu akkumpanjati minn indikazzjonijiet addizzjonali li jiggarantixxu li l-konsumatur ikun qiegħed jingħata informazzjoni bona fide?
   (c) jadotta l-miżuri msemmija fil 4(a) u fil 4(b) biss fir-rigward tal-prodotti mmanifatturati fit-territorju tiegħu, mingħajr, f'dan il-każ, ma jkun qiegħed jikser il-prinċipju ta' proporzjonalità ta' dawn il-miżuri?"

Fuq l-ammissibbiltà tat-talba għal deċiżjoni preliminari

40 Kif indikaw ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali Protéines France u Beyond Meat matul il-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, l-awtoritajiet Franċiżi adottaw id-Digriet Nru 2024–144, li l-Artikolu 9 tiegħu jipprevedi t-tħassir tad-Digriet Nru 2022–947.

41 Għaldaqstant, permezz ta' deċiżjoni tal-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-1 ta' Marzu 2024, tressqet talba għal informazzjoni lill-qorti tar-rinviju sabiex tikseb preċiżazzjonijiet dwar l-konsegwenzi eventwali tal-adozzjoni tad-Digriet Nru 2024–144 fuq il-persistenza tas-suġġett tat-tilwima fil-kawża prinċipali u fuq it-trattament tat-talba għal deċiżjoni preliminari.

42 Fil-15 ta' Marzu 2024, din il-qorti pprežentat ir-risposta tagħha għal din it-talba għal informazzjoni kif ukoll, fis-7 ta' Mejju 2024, suppliment għal din ir-risposta, li ġie ammess permezz ta' deċiżjoni tal-President tat-Tieni Awla tat-8 ta' Mejju 2024.

43 Il-qorti tar-rinviju tqis li, minkejja l-adozzjoni tad-Digriet Nru 2024–144, id-domandi magħmula jibqgħu determinanti għas-soluzzjoni tal-kawża pendenti quddiemha. B'mod partikolari, fl-imsemmija risposta, din il-qorti tirrileva, minn naħa, li l-eżekuzzjoni tad-Digriet Nru 2022–947 ġiet sospiża biss parzjalment permezz tad-digriet imsemmi fil-punt 33 ta' din is-sentenza. Għaldaqstant, uħud mid-dispożizzjonijiet ta' dan id-digriet tal-aħħar irċevew applikazzjoni effettiva bejn l-1 ta' Ottubru 2022, id-data tad-dħul fis-seħħ tad-Digriet Nru 2022–947, skont l-Artikolu 8 ta' dan id-digriet, u t-30 ta' April 2024, data li fiha kellu jsir it-tħassir tal-imsemmi digriet, skont l-Artikolu 9 tad-Digriet Nru 2024–144, li daħal fis-seħħ fl-1 ta' Mejju 2024, skont l-Artikolu 8 ta' dan tal-aħħar. Min-naħa l-oħra, l-imsemmija qorti tindika li diversi rikorrenti fil-kawża prinċipali esprimew l-intenzjoni tagħhom li jikkontestaw quddiemha wkoll id-Digriet Nru 2024–144, bl-istess motivi bħal dawk diġà mqajma kontra d-Digriet Nru 2022–947, minħabba l-fatt li ċerti dispożizzjonijiet ta' dawn iż-żewġ digrieti huma identiċi.

44 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju pproduċiet digriet tal-10 ta' April 2024, li permezz tiegħu, adita minn diversi impriżi Franċiżi, bħala qorti għal miżuri provviżorji, hija ssospendiet l-eżekuzzjoni tad-Digriet Nru 2024–144. Din il-qorti tippreċiża li din is-sospensjoni tostakola t-tħassir tad-Digriet Nru 2022–947.

45 Mill-elementi pprovduti b'dan il-mod b'risposta għat-talba għal informazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li, minkejja l-adozzjoni tad-Digriet Nru 2024–144, ir-rikorsi li bihom hija adita l-qorti tar-rinviju ma tilfux is-suġġett tagħhom.

46 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal iktar 'il fuq, għandu jiġi kkonstatat li l-qorti tar-rinviju tispjega suffiċjentement skont il-liġi r-raġunijiet li għalihom l-adozzjoni, fil-mori tal-kawża, tad-Digriet Nru 2024–144 ma tirrendix ipotetika din it-talba, li għalhekk għandha tiġi ddikjarata ammissibbli.

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel u t-tieni domandi

47 Preliminarjament, għandu jitfakkar, minn naħa, li mill-ġurisprudenza jirriżulta li d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 17 tal-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tar-Regolament Nru 1169/2011 jikkompletaw dawk tal-Artikolu 7 ta' dan ir-regolament permezz ta' rekwiżiti speċjali fil-qasam tal-ittikkettjar, sabiex il-konsumatur jiġi protett mill-qerq ikkawżat minn informazzjoni ineżatta (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-1 ta' Diċembru 2022, LSI–Germany, C-595/21, EU:C:2022:949, punt 31).

48 Min-naħa l-oħra, l-interpretazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet għandha ssir fid-dawl tad-definizzjonijiet ta' "isem ġuridiku", ta' "isem tradizzjonali" u ta' "isem deskrittiv", li jinsabu rispettivament fl-Artikolu 2(2)(n), fl-Artikolu 2(2)(o) u fl-Artikolu 2(2)(p) tal-imsemmi regolament, kif ukoll tal-obbligu, previst fl-Artikolu 9(1)(a) tal-istess regolament, li l-isem ta' dan tal-aħħar jiġi indikat fuq l-ikel ikkonċernat.

49 Għaldaqstant, għandu jiġi kkunsidrat li, permezz tal-ewwel u tat-tieni domanda tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 7 u 17 kif ukoll il-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tar-Regolament Nru 1169/2011, moqrija fid-dawl tal-Artikolu 2(2) (n), (o) u (p) u tal-Artikolu 9(1) (a) ta' dan ir-regolament, għandhomx jiġu interpretati fis-sens li jarmonizzaw espressament, fis-sens tal-Artikolu 38(1) tal-imsemmi regolament, il-protezzjoni tal-konsumaturi kontra r-riskju li jiġu mqarrqa bl-użu ta' ismijiet, minbarra denominazzjonijiet legali, ikkostitwiti minn termini li jirriżultaw mis-setturi tal-laħam, tal-prodotti tal-majjal u tal-ħut, sabiex jiddeskrivu, jikkummerċjalizzaw jew jirreklamaw prodotti tal-ikel li fihom proteini veġetali minflok proteini li joriġinaw mill-annimali, inkluż fit-totalità tagħhom, u, minħabba f'hekk, jipprekludu li Stat Membru jadotta miżuri nazzjonali li jirregolaw jew jipprojbixxu l-użu ta' tali denominazzjonijiet.

50 Skont l-ewwel sentenza tal-Artikolu 38(1) tar-Regolament Nru 1169/2011 "[f]ir-rigward tal-kwistjonijiet speċifikament armonizzati minn dan ir-Regolament, l-Istati Membri m'għandhomx ikunu jistgħu jadottaw lanqas iżommu miżuri nazzjonali sakemm ma jkunux awtorizzati mil-liġi tal-Unjoni."

51 Mill-ġurisprudenza jirriżulta li ebda dispożizzjoni tar-Regolament Nru 1169/2011 ma telenka liema huma l-"kwistjonijiet speċifikament armonizzati" minnu, fis-sens tal-Artikolu 38(1) ta' dan ir-regolament, u li l-identifikazzjoni ta' dawn id-domandi għandha ssir b'osservanza stretta tal-formulazzjoni tal-imsemmi regolament. (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-1 ta' Ottubru 2020, Groupe Lactalis, C-485/18, EU:C:2020:763, punt 25).

52 F'dan il-każ, għandu jiġi ddeterminat jekk id-dispożizzjonijiet l-oħra tar-Regolament Nru 1169/2011 imsemmija fil-punt 49 ta' din is-sentenza jwasslux għal armonizzazzjoni espressa tal-kwistjoni li l-awtoritajiet Franċiżi riedu jirregolaw permezz tal-adozzjoni tad-Digriet Nru 2022–947.

53 Skont l-Artikolu 7 (1) u (2) tar-Regolament Nru 1169/2011, l-informazzjoni dwar il-prodotti tal-ikel ma għandhiex tqarraq bil-konsumaturi u għandha tkun preċiża, ċara u li tinftiehem faċilment minnhom.

54 F'dan ir-rigward, jirriżulta b'mod partikolari mill-Artikolu 7(1)(a) u (d) ta' dan ir-regolament li l-iżbalji li l-konsumaturi għandhom jiġu protetti jikkonċernaw, minn naħa, il-karatteristiċi tal-prodott tal-ikel ikkonċernat, b'mod partikolari n-natura u l-kompożizzjoni tiegħu, u, min-naħa l-oħra, il-possibbiltà li, permezz tad-dehra, tad-deskrizzjoni jew ta' rappreżentazzjoni grafika, jiġi ssuġġerit lilhom "l-preżenza ta' ikel jew ta' ingredjent partikolari, filwaqt li fir-realtà xi komponent preżenti b'mod naturali jew ingredjent normalment użat f'dak l-ikel ikun ġie sostitwit b'komponent differenti jew ingredjent differenti".

55 Barra minn hekk, mill-Artikolu 7(4) tal-imsemmi regolament jirriżulta li l-obbligi li dan l-artikolu jimponi fir-rigward tal-informazzjoni tal-konsumaturi japplikaw ukoll għar-reklamar u l-preżentazzjoni tal-prodotti tal-ikel.

56 Skont l-Artikolu 9(1) (a) tal-istess regolament, il-prodotti tal-ikel għandhom b'mod obbligatorju juru l-"isem" tagħhom.

57 L-Artikolu 17(1) tar-Regolament Nru 1169/2011 jipprovdi li l-isem ta' prodott tal-ikel huwa l-"isem ġuridiku" tiegħu. Fin-nuqqas ta' tali isem ġuridiku, l-isem tal-ikel għandu jkun l-"isem tradizzjonali" tiegħu. Fin-nuqqas ta' tali isem tradizzjonali jew jekk dan ma jintużax, għandu jiġi indikat "isem deskrittiv".

58 L-Artikolu 2(2) (n), (o) u (p) ta' dan ir-regolament jipprovdi d-definizzjonijiet tat-tliet kunċetti msemmija fil-punt preċedenti. Għalhekk, l-ewwel nett, l-"isem ġuridiku" ta' prodott tal-ikel huwa "preskritt fid-dispożizzjonijiet tal-Unjoni applikabbli għalih jew, fin-nuqqas ta' dispożizzjonijiet tal-Unjoni bħal dawn, l-isem previst [...] d-dispożizzjonijiet [...] applikabbli fl-Istat Membru li fih jinbiegħ l-ikel lill-konsumatur [...]". It-tieni nett, l- "isem tradizzjonali" ta' prodott tal-ikel huwa dak irrikonoxxut mill-konsumaturi fl-Istat Membru fejn jinbiegħ dan il-prodott, mingħajr ma huma meħtieġa iktar spjegazzjonijiet. It-tielet nett, l-"isem deskrittiv" ta' prodott tal-ikel huwa dak li jiddeskrivi dan il-prodott tal-ikel u li huwa ċar biżżejjed sabiex il-konsumaturi jkunu jistgħu jiddeterminaw in-natura tiegħu u jiddistingwuh minn prodotti oħra li magħhom dan jista' jiġi konfuż.

59 Skont l-Artikolu 17(5) tar-Regolament Nru 1169/2011, l-Anness VI ta' dan ir-regolament jinkludi dispożizzjonijiet speċifiċi dwar id-denominazzjoni tal-ikel u d-dettalji li għandhom jakkumpanjawh.

60 F'dan ir-rigward, il-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tal-imsemmi regolament jipprevedi li, fil-każ ta' ikel li fih komponent jew ingredjent li l-konsumaturi jistennew li jkun użat b'mod normali jew preżenti b'mod naturali ġie sostitwit b'komponent jew ingredjent differenti, l-ittikkettjar għandu jkollu, minbarra l-lista tal-ingredjenti, indikazzjoni ċara tal-komponent jew tal-ingredjent li ntuża għas-sostituzzjoni parzjali jew sħiħ, qrib sew l-isem tal-prodott tal-"isem tal-prodott", b'tipa ta' daqs suffiċjentement kbira meta mqabbla ma' dan tal-aħħar.

61 Għalhekk, qari flimkien tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 7(1), (2) u (4), tal-Artikolu 9(1) (a), tal-Artikolu 17 (1) u (5), kif ukoll tal-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tar-Regolament Nru 1169/2011 jippermettu li dawn jinġabru fil-qosor bil-mod li ġej.

62 L-ewwel nett, l-prodotti tal-ikel għandu jkollhom denominazzjoni. It-tieni nett, dik id-denominazzjoni għandha tkun denominazzjoni legali jew, fl-assenza ta' tali denominazzjoni, isem tradizzjonali jew, fin-nuqqas ta' dan, isem deskrittiv. It-tielet nett, l-imsemmija denominazzjoni għandha tkun preċiża, ċara u li tinftiehem faċilment mill-konsumaturi. Ir-raba' nett, l-istess denominazzjoni ma għandhiex tqarraq bil-konsumaturi, b'mod partikolari fir-rigward tal-karatteristiċi tal-ikel ikkonċernat, li fosthom hemm in-natura u l-kompożizzjoni tiegħu, u s-sostituzzjoni ta' komponenti preżenti b'mod naturali jew ta' ingredjenti normalment użati minn komponenti jew ingredjenti differenti. Il-ħames nett, tali rekwiżiti għandhom jiġu osservati waqt il-kummerċjalizzazzjoni u r-reklamar ta' kull prodott tal-ikel.

63 Fir-rigward tad-denominazzjonijiet legali, skont l-ewwel ipoteżi msemmija fl-Artikolu 2(2)(n) tar-Regolament Nru 1169/2011, dawn jistgħu jiġu preskritti minn dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni. B'hekk, pereżempju, l-Artikolu 2(1)(f) ta' dan ir-regolament jirreferi għall-Anness I tar-Regolament Nru 853/2004 fir-rigward tad-definizzjonijiet tal-kunċetti ta' "laħam", ta' "laħam separat mekkanikament", ta' "preparati tal-laħam", ta' "prodotti tas-sajd" u ta' "prodotti tal-laħam".

64 Peress li l-"laħam" huwa ddefinit, fil-punt 1.1 ta' dan l-anness, bħala l-"partijiet li jittieklu minn annimali", prodott tal-ikel li ma fihx tali partijiet ma jistax juża d-denominazzjoni "laħam", anki jekk dan ikun akkumpanjat minn dettalji dwar is-sostituzzjoni ta' komponenti jew ta' ingredjenti.

65 Skont it-tieni kundizzjoni msemmija fl-Artikolu 2(2)(n) tar-Regolament Nru 1169/2011, fin-nuqqas ta' denominazzjoni legali preskritta mid-dritt tal-Unjoni, l-Istati Membri jistgħu jadottaw dispożizzjonijiet nazzjonali li jipprovdu għal tali denominazzjoni.

66 F'dan il-każ, minn naħa, ma teżistix dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni li timponi l-użu ta' ċerti denominazzjonijiet legali għall-prodotti abbażi ta' proteini veġetali jew li tippreskrivi d-denominazzjonijiet legali applikabbli għal prodotti minħabba s-sempliċi fatt li huma ddefiniti bħala li joriġinaw mill-annimali, mingħajr preċiżazzjonijiet oħra.

67 Min-naħa l-oħra, ċertament, mid-digriet imsemmi fil-punt 33 ta' din is-sentenza jirriżulta li, fil-kuntest tal-kawża prinċipali, l-awtoritajiet Franċiżi eskludew l-ipoteżi li d-Digriet Nru 2022–947 jistabbilixxi isem ġuridiku.

68 Madankollu, kif irrilevat l-Avukat Ġenerali fil-punt 84 tal-konklużjonijiet tagħha, il-kwistjoni dwar jekk dawn l-awtoritajiet adottawx tali denominazzjoni għandha tkun is-suġġett ta' evalwazzjoni oġġettiva.

69 Għalkemm din l-evalwazzjoni għandha ssir mill-qorti tar-rinviju, il-Qorti tal-Ġustizzja tista' madankollu tipprovdilha l-elementi ta' interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li huma neċessarji għaliha għal dan l-għan. (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-4 ta' Lulju 2019, Baltic Media Alliance, C-622/17, EU:C:2019:566, punt 47).

70 F'dan ir-rigward, mill-formulazzjoni tal-Artikolu 2(2) (n) tar-Regolament Nru 1169/2011 jirriżulta li d-denominazzjonijiet legali għandhom ikunu "preskritti" jew "previsti", jiġifieri ddefiniti, minn dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni jew tad-dritt ta' Stat Membru, sabiex jindikaw prodott tal-ikel. Għalhekk, l-adozzjoni ta' isem ġuridiku tikkonsisti fl-assoċjazzjoni ta' espressjoni speċifika mal-prodott tal-ikel partikolari.

71 Huwa fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti li għandu jiġi eżaminat l-argument li l-Gvern Taljan isostni fl-osservazzjonijiet bil-miktub tiegħu, li jgħid li, peress li l-Istati Membri, fl-assenza ta' denominazzjoni legali stabbilita minn dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni, jistgħu jadottaw miżuri sabiex jipprevedu denominazzjonijiet legali għal ċerti prodotti tal-ikel, għandhom jingħataw ukoll is-setgħa li jipprojbixxu l-użu ta' ċerti denominazzjonijiet għal ċerti prodotti. Fil-fatt, skont dan il-gvern, il-projbizzjoni li tintuża denominazzjoni partikolari għal ċerti prodotti tal-ikel hija ekwivalenti għall-impożizzjoni ta' denominazzjoni legali għall-prodotti tal-ikel li għandhom karatteristiċi differenti minn dawk koperti mill-projbizzjoni inkwistjoni. Insostenn ta' dan l-argument, l-imsemmi gvern jinvoka s-sentenza tal-14 ta' Ġunju 2017, TofuTown.com (C-422/16, EU:C:2017:458), li fiha l-Qorti tal-Ġustizzja eskludiet li d-denominazzjonijiet "ħalib" u "prodotti tal-ħalib" jistgħu jintużaw sabiex jindikaw prodotti tal-ikel li ma joriġinawx mis-sekrezzjoni mammarja.

72 Issa, għandu jiġi rrilevat li, għall-finijiet tar-Regolament Nru 1169/2011, l-adozzjoni ta' miżuri li jipprevedu li prodotti tal-ikel għandhom josservaw ċerti kundizzjonijiet, b'mod partikolari fir-rigward tal-kompożizzjoni tagħhom, sabiex ikunu jistgħu jiġu indikati b'termini użati, skont dawn il-miżuri, bħala isem ġuridiku ma tistax titqies li hija ekwivalenti għall-adozzjoni ta' miżuri

li jipprojbixxu l-użu ta' ċerti termini, mhux iddefiniti legalment minn dawn il-miżuri, sabiex jiġu indikati prodotti tal-ikel li għandhom ċerti karatteristiċi, b'mod partikolari fir-rigward tal-kompożizzjoni tagħhom.

73 Fil-fatt, l-ewwel miżuri jippermettu li tiġi żgurata l-protezzjoni tal-konsumatur, li għandu jkun jista' jitlaq mill-prinċipju li prodott tal-ikel indikat minn termini speċifiċi li jikkostitwixxu denominazzjoni legali partikolari jissodisfa l-kundizzjonijiet speċifikament previsti għall-użu tiegħu. Min-naħa l-oħra, it-tieni miżuri ma jirriżervawx l-użu ta' termini ddefiniti b'mod preċiż, bħala denominazzjoni legali, minn awtorità, għall-indikazzjoni tal-prodotti tal-ikel li jkollhom karatteristiċi speċifiċi.

74 Din l-assenza ta' ekwivalenza ma hijiex ikkontestata mit-tagħlim tas-sentenza tal-14 ta' Ġunju 2017, TofuTown.com (C-422/16, EU:C:2017:458).

75 Fil-fatt, mill-punti 5, 8, 20 sa 22, 25 u 28 sa 30 ta' din is-sentenza jirriżulta li d-dispożizzjonijiet tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli u li jħassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 922/72, (KEE) Nru 234/79, (KE) Nru 1037/2001 u (KE) Nru 1234/2007(ĠU 2013, L 347, p. 671 u rettifiki fil-ĠU 2014, L 189, p. 261, ĠU 2016, L 130, p. 9, ĠU 2020, L 1, p. 5, ĠU 2022, L 195, p. 106 u fil-ĠU 2023, L 200, p. 51), jirriżulta li l-Qorti tal-Ġustizzja kienet mitluba tinterpreta fil-kawża li tat lok għall-imsemmija sentenza, jiddefinixxu b'mod preċiż ir-rekwiżiti li prodotti tal-ikel għandhom josservaw sabiex ikunu jistgħu jużaw id-denominazzjoni "ħalib" u denominazzjonijiet speċifiċi għall-"prodotti tal-ħalib".

76 Skont dawn id-dispożizzjonijiet, minn naħa, id-denominazzjoni "ħalib" hija rriżervata esklużivament għall-prodott tas-sekrezzjoni mammarja normali. Min-naħa l-oħra, il-"prodotti tal-ħalib" huma dawk li huma derivati esklużivament mill-ħalib u huma biss dawn il-prodotti li jistgħu jużaw id-denominazzjonijiet li jidhru f'lista annessa mar-Regolament Nru 1308/2013 kif ukoll id-denominazzjonijiet, fis-sens tal-Artikolu 17 tar-Regolament Nru 1169/2011, effettivament użati għall-imsemmija prodotti.

77 Huwa fid-dawl ta' tali kuntest ġuridiku partikolari li, fid-dispożittiv tas-sentenza tal-14 ta' Ġunju 2017, TofuTown.com (C-422/16, EU:C:2017:458), il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet, essenzjalment, li l-imsemmija dispożizzjonijiet jipprekludu li d-denominazzjoni "ħalib" u d-denominazzjonijiet irriżervati biss għall-"prodotti tal-ħalib" jintużaw sabiex jindikaw, waqt il-kummerċjalizzazzjoni jew fir-reklamar, prodott purament veġetali, u dan anki jekk dawn id-denominazzjonijiet huma kkompletati b'indikazzjonijiet spjegattivi jew deskrittivi li jindikaw l-oriġini veġetali tal-prodott inkwistjoni, ħlief fil-każ ta' eċċezzjoni prevista mid-dritt tal-Unjoni.

78 Issa, għandu jiġi kkonstatat li d-dritt tal-Unjoni ma jipprevedix regola li tirriżerva għal ċerti prodotti tal-ikel, speċifikament iddefiniti bħala li joriġinaw mill-annimali, l-użu ta' denominazzjonijiet legali li jinkludu termini li jirriżultaw mis-setturi tal-laħam, tal-prodotti tal-majjal u tal-prodotti tal-ħut, imsemmija mid-Digriet Nru 2022–947, jew mit-termini elenkati fl-Anness I tad-Digriet Nru 2024–144. Barra minn hekk, mill-proċess li għandha l-Qorti tal-Ġustizzja ma jirriżultax li tali regoli jeżistu fid-dritt Franċiż.

79 Minn dan isegwi li t-tagħlim li jirriżulta mis-sentenza tal-14 ta' Ġunju 2017, TofuTown.com (C-422/16, EU:C:2017:458), ma jistax jiġi traspost għall-finijiet tal-eżami tal-ewwel u tat-tieni domanda.

80 Għaldaqstant, bla ħsara għall-verifika li għandha twettaq il-qorti tar-rinviju, konformement mal-punti 67 sa 69 ta' din is-sentenza, għandu jiġi kkunsidrat li d-Digriet Nru 2022–947 ma jinkludix "denominazzjoni legali", fis-sens tar-Regolament Nru 1169/2011, iżda jikkonċerna l-kwistjoni dwar liema huma l-"ismijiet tradizjonali" jew l-"ismijiet deskrittivi" li ma jistgħux jintużaw sabiex jindikaw il-prodotti tal-ikel abbażi ta' proteini veġetali. Hemm ukoll lok li jiġi ddeterminat jekk dawn il-kunċetti humiex espressament armonizzati minn dan ir-regolament, fis-sens tal-Artikolu 38(1) tal-imsemmi regolament.

81 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li l-Artikolu 2(2) (o) u (p) tar-Regolament Nru 1169/2011 ma jipprovdix li l-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri li jirregolaw l-denominazzjonijiet komuni jew l-ismijiet deskrittivi ta' prodott tal-ikel partikolari, kuntrarjament għal dak li jipprevedi, fir-rigward tal-denominazzjonijiet legali, l-Artikolu 2(2) (n) ta' dan ir-regolament.

82 Din id-differenza hija spjegata mill-fatt li, fid-dawl tad-definizzjonijiet adottati mil-leġiżlatur tal-Unjoni għal dawn l-denominazzjonijiet komuni u deskrittivi, il-portata tagħhom ma tistax tkun limitata, b'mod ġenerali u astratt, mill-awtoritajiet nazzjonali. Fil-fatt, kif isostnu, essenzjalment, Protéines France u l-EVU, minn naħa, isem ma jistax jitqies bħala isem tradizzjonali għal prodott tal-ikel ħlief jekk il-lingwaġġ kurrenti, l-użu, id-drawwa, it-tradizzjoni u l-konswetudini jippermettu li jiġi kkunsidrat li l-konsumaturi jirrikonoxxu dan l-isem bħala li jindika speċifikament il-prodott li miegħu huwa miżjud. Min-naħa l-oħra, sabiex jiġi kklassifikat bħala "isem deskrittiv", isem għandu, mal-qari tiegħu, jippermetti li wieħed jifhem liema huma l-karatteristiċi prinċipali tal-prodott tal-ikel hekk indikat.

83 Għalhekk, fin-nuqqas ta' adozzjoni ta' isem ġuridiku, mill-Artikolu 38(1) tar-Regolament Nru 1169/2011 jirriżulta li Stat Membru ma jistax jimpedixxi, permezz ta' projbizzjoni ġenerali u astratta, lill-produtturi ta' prodotti tal-ikel abbażi ta' proteini veġetali milli jissodisfaw l-obbligu li jindikaw l-isem ta' dawn il-prodotti permezz tal-użu ta' ismijiet tradizzjonali jew ta' ismijiet deskrittivi.

84 Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk Stat Membru jistax jadotta miżuri ġenerali u astratti sabiex jipprevjeni r-riskju li l-użu ta' ċerti ismijiet tradizzjonali jew deskrittivi jqarraq bil-konsumaturi minħabba li dawn ma jkunux informati korrettament bil-fatt li, fil-prodotti tal-ikel indikati minn dawn d-denominazzjonijiet, il-proteini tal-annimali ġew issostitwiti minn proteini veġetali, għandu jitfakkar li, kif jirriżulta mill-punti 54 u 60 ta' din is-sentenza, l-Artikolu 7(1) (d) u l-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tar-Regolament Nru 1169/2011 jikkonċernaw speċifikament is-sostituzzjoni ta' komponenti jew ta' ingredjenti tal-prodotti tal-ikel. Għaldaqstant, din il-kwistjoni hija wkoll espressament armonizzata minn dan ir-regolament, fis-sens tal-Artikolu 38(1) tiegħu.

85 Madankollu, il-gvernijiet li ppreżentaw osservazzjonijiet bil-miktub kif ukoll il-Kummissjoni Ewropea jsostnu, essenzjalment, li dawn id-dispożizzjonijiet ma jirrigwardawx is-sitwazzjoni li hija rilevanti f'dan il-każ, li fiha l-kompożizzjoni tal-prodott tal-ikel ikkonċernat issir kompletament differenti.

86 Konformement ma' ġurisprudenza stabbilita jirriżulta li hemm lok, għall-interpretazzjoni ta' dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni, li jittieħdu inkunsiderazzjoni mhux biss il-kliem tagħha, iżda wkoll il-kuntest tagħha u l-għanijiet li għandhom jintlaħqu mil-leġiżlazzjoni li minnha tagħmel parti (sentenza tat-12 ta' Mejju 2021, Bundesrepublik Deutschland (Avviż aħmar ta' Interpol), C-505/19, EU:C:2021:376, punt 77 u l-ġurisprudenza ċċitata).

87 Fuq il-livell letterali, għandu jiġi rrilevat li l-kliem tal-Artikolu 7(1) (d) u tal-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tar-Regolament Nru 1169/2011 jirreferu għas-sostituzzjoni ta' komponent jew ta' ingredjent b'komponent jew ingredjent differenti. Issa, il-fatt li dawn id-dispożizzjonijiet jirreferu għal komponent jew għal ingredjent ma huwiex biżżejjed sabiex dawn jitqiesu inapplikabbli meta l-komponent jew l-ingredjent issostitwit huwa l-uniku komponent jew ingredjent ta' prodott tal-ikel.

88 Fuq il-livell kuntestwali, għandu jitfakkar li dan ir-regolament jinkludi, fl-Artikolu 2(2) (f) tiegħu, id-definizzjoni tat-terminu "ingredjent", li jindika " kull sustanza jew prodott, inklużi l-aromatizzanti, l-addittivi tal-ikel u l-enżimi tal-ikel, u kull kostitwent ta' xi ingredjent kompost, użat fil-manifattura jew fit-tħejjija ta' xi prodott tal-ikel u li jkun għadu hemm fil-prodott lest, anki jekk f'forma mibdula". L-Artikolu 2(2) (q) tal-imsemmi regolament jipprovdi li, b'"ingredjent(i) primarju/i" għandu jinftiehem "l-ingredjent jew ingredjenti tal-ikel li jirrappreżentaw aktar minn 50 % ta' dak l-ikel jew li normalment ikunu assoċjati mal-isem tal-ikel mill-konsumatur u li fir-rigward tagħhom fil-biċċa l-kbira tal-każijiet tkun rekwiżita indikazzjoni kwantitattiva".

89 Issa, l-Artikolu 7(1)(d) u l-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tal-istess regolament jużaw it-terminu "ingredjent" mingħajr ma jeskludu l-"ingredjenti primarji". Għaldaqstant, dawn jistgħu jiġu ssostitwiti, fis-sens ta' dawn id-dispożizzjonijiet.

90 Fuq il-livell teleoloġiku, mill-Artikolu 1(1) tar-Regolament Nru 1169/2011, moqri fid-dawl tal-premessi 1 u 3 tiegħu, jirriżulta li dan ir-regolament huwa intiż li jilħaq livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumaturi fil-qasam tal-informazzjoni dwar il-prodotti tal-ikel, b'osservanza tad-differenzi fil-perċezzjoni ta' dawn il-konsumaturi u tal-bżonnijiet tagħhom għal informazzjoni, filwaqt li jiġi żgurat il-funzjonament tajjeb tas-suq intern, permezz tal-adozzjoni ta' dispożizzjonijiet bażiċi.

91 Issa, dan il-livell għoli ta' protezzjoni jista' jiġi kompromess jekk id-dispożizzjonijiet dwar is-sostituzzjoni, fi prodott tal-ikel, ta' komponent jew ta' ingredjent b'komponent jew ingredjent differenti ma japplikawx meta din is-sostituzzjoni tikkonċerna komponent jew ingredjent li huwa partikolarment importanti fi ħdan prodott tal-ikel, jew saħansitra li jikkostitwixxi l-uniku komponent jew ingredjent. Fil-fatt, paradossalment, ir-riżultat ma huwiex li l-bejgħ u r-reklamar ta' dan il-prodott tal-ikel huma pprojbiti mid-dritt tal-Unjoni, iżda li l-protezzjoni tal-konsumaturi f'tali każijiet ma hijiex armonizzata u għalhekk ma hijiex żgurata, filwaqt li dan ikun il-każ meta s-sostituzzjoni tirrigwarda komponent jew ingredjent inqas importanti.

92 Għaldaqstant, għandu jiġi kkunsidrat li l-Artikolu 7(1) (d) u l-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tar-Regolament Nru 1169/2011 ikopru wkoll il-kwistjoni tal-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta lill-konsumaturi meta l-kompożizzjoni tal-prodott tal-ikel ikkonċernat issir kompletament differenti.

93 Barra minn hekk, mill-ġurisprudenza dwar b'mod partikolari dawn id-dispożizzjonijiet jirriżulta li l-fatt li tiġi indikata, qrib sew tad-denominazzjoni tal-prodott tal-ikel, l-informazzjoni dwar is-sostituzzjoni ta' komponent jew ta' ingredjent huwa biżżejjed sabiex jipproteġi lill-konsumatur mir-riskju li jiġi żgwidat (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-1 ta' Diċembru 2022, LSI–Germany, C-595/21, EU:C:2022:949, punti 32 u 34).

94 Għalhekk, kif tindika, essenzjalment, Beyond Meat, l-imsemmija dispożizzjonijiet jistabbilixxu preżunzjoni konfutabbli li l-informazzjoni pprovduta skont il-modalitajiet preskritti minnhom tipproteġi b'mod suffiċjenti lill-konsumaturi, inkluż fil-każ ta' sostituzzjoni totali tal-komponent jew tal-ingredjent uniku li dawn jistgħu jistennew li jinsabu fi prodott tal-ikel iddenominat b'isem tradizzjonali jew b'isem deskrittiv li jinkludi ċerti termini.

95 Xorta jibqa' l-fatt li, jekk awtorità nazzjonali tqis li l-modalitajiet konkreti ta' bejgħ jew ta' promozzjoni ta' prodott tal-ikel jiżgwidaw lill-konsumatur, hija tista' tkompli bl-operatur tas-settur tal-ikel ikkonċernat, li, skont l-Artikolu 8(1) u (2) tar-Regolament Nru 1169/2011, huwa responsabbli għall-informazzjoni li tinsab fuq dan il-prodott tal-ikel u għandu jiżgura l-preżenza u l-eżattezza ta' din l-informazzjoni, u juri li l-preżunzjoni msemmija iktar 'il fuq hija kkonfutata.

96 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal, ir-risposta għall-ewwel u għat-tieni domanda għandha tkun li l-Artikoli 7 u 17 kif ukoll il-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tar-Regolament Nru 1169/2011, moqrija fid-dawl tal-Artikolu 2(2) (o) u (p) u tal-Artikolu 9(1)(a) tiegħu, għandhom jiġu interpretati fis-sens li jarmonizzaw espressament, fis-sens tal-Artikolu 38(1) ta' dan ir-regolament, il-protezzjoni tal-konsumaturi tar-riskju li jiġu mqarrqa permezz tal-użu ta' denominazzjonijiet, minbarra denominazzjonijiet legali, magħmula minn termini li ġejjin mis-setturi tal-laħam, tal-prodotti tal-majjal u tal-ħut sabiex jiddeskrivu, jikkummerċjalizzaw jew jirreklamaw prodotti tal-ikel li fihom proteini veġetali minflok proteini li joriġinaw mill-annimali, inkluż fit-totalità tagħhom, u għalhekk jipprekludu li Stat Membru jadotta miżuri nazzjonali li jirregolaw jew jipprojbixxu l-użu ta' tali denominazzjonijiet.

Fuq it-tielet domanda

97 Permezz tat-tielet domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk, fil-każ ta' risposta pożittiva għall-ewwel jew għat-tieni domanda, l-Artikolu 38(1) tar-Regolament Nru 1169/2011 għandux jiġi interpretat fis-sens li l-armonizzazzjoni espressa li jagħmlu d-dispożizzjonijiet li huma s-suġġett ta' dawn id-domandi tipprekludi li Stat Membru jadotta miżura nazzjonali li, minn naħa, tipprevedi li timponi sanzjonijiet amministrattivi fil-każ ta' nuqqas ta' twettiq tar-rekwiżiti u tal-projbizzjonijiet li jirriżultaw mid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-regolament u, min-naħa l-oħra, tiddetermina r-rati ta' proteini veġetali li taħthom jibqa' awtorizzat l-użu ta' denominazzjonijiet, minbarra denominazzjonijiet legali, ikkostitwiti minn termini li jirriżultaw mis-setturi tal-laħam u tal-prodotti tal-majjal sabiex jiddeskrivu, jikkummerċjalizzaw jew jirreklamaw prodotti tal-ikel li fihom proteini veġetali.

98 Fir-rigward tal-ewwel parti tat-tielet domanda, dwar il-projbizzjonijiet u s-sanzjonijiet li jirriżultaw mill-Artikoli 6 u 7 tad-Digriet Nru 2022–947, għandu jitfakkar li, skont it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(2) tar-Regolament Nru 178/2002, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-miżuri u s-sanzjonijiet applikabbli fil-każ ta' ksur tal-leġiżlazzjoni dwar il-prodotti tal-ikel, li għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.

99 Skont il-punt 1 tal-Artikolu 3 ta' dan ir-regolament, minn naħa, il-"liġi dwar l-ikel" tfisser il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi li jirregolaw il-prodotti tal-ikel b'mod ġenerali u s-sigurtà tagħhom b'mod partikolari, fid-dritt tal-Unjoni jew fid-dritt nazzjonali. Min-naħa l-oħra, il-liġi dwar l-ikel tkopri l-istadji kollha tal-produzzjoni, l-ipproċessar u d-distribuzzjoni tal-ikel.

100 Mill-Artikolu 8 tal-imsemmi regolament jirriżulta li l-liġi dwar l-ikel hija intiża sabiex tipproteġi l-interessi tal-konsumaturi u sabiex tipprevjeni b'mod partikolari l-prattiki frawdolenti jew qarrieqa kif ukoll kull prattika oħra li tista' tqarraq bil-konsumatur.

101 Dawn l-elementi relatati mar-Regolament Nru 178/2002 huma rilevanti wkoll fir-rigward tar-Regolament Nru 1169/2011.

102 Fil-fatt, konformement mal-Artikolu 2(1) (a) tar-Regolament Nru 1169/2011, għall-finijiet ta' dan ir-regolament, id-definizzjoni tal-kunċett ta' "liġi dwar l-ikel" hija dik prevista fil-punt 1 tal-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 178/2002. Il-premessa 4 tar-Regolament Nru 1169/2011 tfakkar li, skont ir-Regolament Nru 178/2002, wieħed mill-prinċipji ġenerali tal-liġi dwar l-ikel huwa li jipprovdi bażi għall-konsumaturi biex jagħmlu għażliet infurmati dwar il-prodotti tal-ikel li jikkonsmaw u biex jipprevjeni kwalunkwe prattika li tista' tqarraq bil-konsumatur.

103 Peress li l-leġiżlazzjoni dwar l-ikel tinkludi r-Regolament Nru 1169/2011 u li dan ir-regolament jippermetti, taħt ċerti kundizzjonijiet, l-adozzjoni ta' miżuri nazzjonali, l-Istati Membri huma obbligati jipprevedu sanzjonijiet effettivi, proporzjonati u dissważivi applikabbli għall-ksur tal-imsemmi regolament jew ta' dawn il-miżuri.

104 Għaldaqstant, l-armonizzazzjoni espressa li jwettqu d-dispożizzjonijiet imsemmija fl-ewwel u fit-tieni domanda ma tipprekludix lil Stat Membru milli jadotta sanzjonijiet amministrattivi fil-każ ta' nuqqas ta' osservanza tad-dispożizzjonijiet u tal-projbizzjonijiet li jirriżultaw minn dawn id-dispożizzjonijiet jew ta' miżuri nazzjonali li huma konformi mal-imsemmija dispożizzjonijiet.

105 Fir-rigward tat-tieni parti tat-tielet domanda, għandu jiġi rrilevat li l-iffissar, bħal dak li jirriżulta mill-Artikolu 3(1) tad-Digriet Nru 2022–947, ta' rati massimi ta' proteini veġetali aċċettati, sabiex prodotti tal-ikel ikunu jistgħu jiġu indikati minn ċerti ismijiet tradizzjonali jew deskrittivi, huwa ekwivalenti għar-regolamentazzjoni tal-użu ta' dawn d-denominazzjonijiet, mingħajr madankollu ma jiġi adottat isem ġuridiku. Issa, peress li d-dispożizzjonijiet li huma s-suġġett tal-ewwel u tat-tieni domanda jarmonizzaw espressament l-użu tal-imsemmija ismijiet, Stat Membru ma jistax jadotta miżura f'dan ir-rigward, mingħajr ma jipperikola l-uniformità tad-dritt tal-Unjoni.

106 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal iktar 'il fuq, ir-risposta għat-tielet domanda għandha tkun li l-Artikolu 38(1) tar-Regolament Nru 1169/2011 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-armonizzazzjoni espressa kkonstatata fir-risposta għall-ewwel u għat-tieni domanda ma tipprekludix lil Stat Membru milli jimponi sanzjonijiet amministrattivi fil-każ ta' nuqqas ta' osservanza tar-rekwiżiti u tal-projbizzjonijiet li jirriżultaw mid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-regolament kif ukoll tal-miżuri nazzjonali konformi ma' dan tal-aħħar. Min-naħa l-oħra, din l-armonizzazzjoni espressa tipprekludi lil Stat Membru milli jadotta miżura nazzjonali li tiddetermina l-livelli ta' proteini veġetali li taħthom jibqa' awtorizzat l-użu ta' denominazzjonijiet, minbarra denominazzjonijiet legali, ikkostitwiti minn termini li jirriżultaw mis-setturi tal-laħam u tal-prodotti tal-majjal sabiex jiddeskrivu, jikkummerċjalizzaw jew jirreklamaw prodotti tal-ikel li fihom proteini veġetali.

Fuq ir-raba' domanda

107 Peress li l-qorti tar-rinviju tippreċiża li r-raba' domanda ssir biss jekk ir-risposti għall-ewwel u għat-tieni domanda jkunu negattivi, ma hemmx lok li tingħata risposta għar-raba' domanda.

Fuq l-ispejjeż

108 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jitħallsu lura.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tiddeċiedi:

1) L-Artikoli 7 u 17 tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-għoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 1924/2006 u (KE) Nru 1925/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jħassar id-Direttiva tal-Kummissjoni 87/250/KEE, id-Direttiva tal-Kunsill 90/496/KEE, id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/10/KE, id-Direttiva 2000/13/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kummissjoni 2002/67/KE u 2008/5/KE u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 608/2004, kif ukoll il-punt 4 tal-Parti A tal-Anness VI tar-Regolament Nru 1169/2011, moqrija fid-dawl tal-Artikolu 2(2)(n), (o) u (p) u tal-Artikolu 9(1)(a) tiegħu,

għandhom jiġu interpretati fis-sens li:

jarmonizzaw espressament, fis-sens tal-Artikolu 38(1) ta' dan ir-regolament, il-protezzjoni tal-konsumaturi tar-riskju li jiġu mqarrqa permezz tal-użu ta' denominazzjonijiet, minbarra denominazzjonijiet legali, magħmula minn termini li ġejjin mis-setturi tal-laħam, tal-prodotti tal-majjal u tal-ħut sabiex jiddeskrivu, jikkummerċjalizzaw jew jirreklamaw prodotti tal-ikel li fihom proteini veġetali minflok proteini li joriġinaw mill-annimali, inkluż fit-totalità tagħhom, u għalhekk jipprekludu li Stat Membru jadotta miżuri nazzjonali li jirregolaw jew jipprojbixxu l-użu ta' tali ismijiet.

2) L-Artikolu 38(1) u (2) tad-Direttiva Nru 1169/2011

għandu jiġi interpretat fis-sens li:

l-armonizzazzjoni espressa kkonstatata fil-punt 1 tad-dispożittiv ma tipprekludix lil Stat Membru milli jimponi sanzjonijiet amministrattivi fil-każ ta' nuqqas ta' osservanza tar-rekwiżiti u tal-projbizzjonijiet li jirriżultaw mid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-regolament kif ukoll tal-miżuri nazzjonali konformi ma' dan tal-aħħar. Min-naħa l-oħra, din l-armonizzazzjoni espressa tipprekludi lil Stat Membru milli jadotta miżura nazzjonali li tiddetermina l-livelli ta' proteini veġetali li taħthom jibqa' awtorizzat l-użu ta' denominazzjonijiet, minbarra denominazzjonijiet legali, ikkostitwiti minn termini li jirriżultaw mis-setturi tal-laħam u tal-prodotti tal-majjal sabiex jiddeskrivu, jikkummerċjalizzaw jew jirreklamaw prodotti tal-ikel li fihom proteini veġetali.

Firem